

Jesenska noč.

Solnce se je skrilo za sinje gore. Jesenski mrak se je vlegel na zemljo. Raz zvezdnato nebo se smeje polna luna. Krasán večer je. Srce ti je nemirno; vleče te nekaj iz ozke sobe tjã v jesensko naravo. Proti gozdu korakaš. Od gozda sem ti veje nasproti vonjava zadnjih cvetic. Rôsa se blesti v luninem svitu. Slavec poje svojo večerno pesen. Lahna sapa veje preko raváni. Skrivnostno šumenje se sliši kakor bi nočni duhovi zborovali. V gozdu si. List za listom pada raz drevje. Nekako težko se loči list od matere veje, a mora se; sapa mu ne da prej mirú. In kadar pade list na zemljo, videti je kakor bi poljubil svojega brata in ga prosil, bi li se mu smel pridružiti. Brat mu dovoli in list leže poleg njega k večnemu počitku.

Nehoté misliš: Tudi jaz bodem legel kakor uveli list k večnemu počitku. Tudi moj grob bo nekđaj pozabljen in poteptan kakor uveli list, po katerem zdaj hodim. Lunini žarki lijó skozi drevje na grmovje in grmovje je videti kakor nočne pošasti. Glej tjã! videti je, kakor bi se ti nočna pošast bližala. Sapa zapiše, grmovje se zmajé in videti je, kakor bi po tebi vže pošast roki stezala. Sova plaho leta od drevesa do drevesa. Vznemirjen si. In da-si nisi plah, vender te grôza obide. Nehoté si misliš: Človeku ni dobro samemu biti! Brzih korakov ostaviš gozd. Še ozreti si ne upaš. Ker ti pod nogami in po drevji listje šumi, misliš, da pošasti vršé za teboj.

Vže te pozdravlja očetova hiša. Ti pospešiš korake. Domá si. Večerja je vže pripravljena. Sedeš za mizo z družino. Po večerji greš spat; ali utisi v gozdu ti ne dadé miru, da bi zaspal hitro.

Ksaverij.

Velikodušnost sv. očeta Pija IX.

Pokojni sv. oče Pij IX. so se necega dné sprehajali brez spremstva po vaticanskih sobanah. V velikej dvorani, ki je bila olepšana s prekrasnimi slikami, ugledajo mladeniča, ki je s tihim občudovanjem stal pred podobo, naslikano po mojsterskej roki Rafaelovi. Vže so hoteli iti mimo, da bi ne motili občudovalca v njegovej zamaknjenosti, kar se ta ozrè in spoznavši sv. očeta globoko prikloni. Spoznali so takój, da imajo mladega umetelnika pred seboj in prijazno ga ogovoré: „Ali ste slikar?“ — „Dã, sv. oče — postal bi rad slikar in zato sem prišel v Rim.“ — „Izvestno ste učenec slikarske akademije?“ — „Žal, da né!“ — „Ali imate posebnega učitelja?“ — „Tudi tega ne, ker sem preubog. Sam se moram učiti in Rafaela sem si izbral mojstra.“ — „Moj sin, bolje bi bilo, da greste v akademijo; ako vam je po godu, prevzamem jaz plačilo!“ — „O sv. oče, kako se . . .“ — „Tiho, ne zahvaljujte se!“ — A Vaša Svetost ne vé, da . . .“ — „Kaj? Govoríte!“ — „Jaz sem protestant!“ — „Smijoč se rekó mu sv. oče: „Bodite mirni; akademija nič ne vpraša po tem!“ — Od tega časa učil se je Jurij Johnston ob troških velikodušnega sv. očeta Pija IX. in storil se je te blagodušnosti vrednega, ker je delal s svojo pridnostjo vso čast svojemu plemenitemu dobrotniku! —

J. M.